

## Instrukcja przebiegu praktyki zawodowej na studiach II stopnia, 1 rok studiów

Kierunek: Pedagogika

### Specjalność: Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka

studia II stopnia, profil praktyczny, studia stacjonarne/ niestacjonarne

#### Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk

Wymiar praktyki	360h (3 miesiące); 12 ECTS
Realizacja i zaliczenie	2 x 180h praktyka (180h, 6 ECTS) – zaliczenie I rok studiów (semestr 2) praktyka (180h, 6 ECTS) – zaliczenie II rok studiów (semestr 4)
Weryfikacja efektów	sposób weryfikacji– zaliczenie

Praktyki studenckie prowadzone są zgodnie z *Regulaminem Praktyk studenckich w Olsztyńskiej Szkole Wyższej* wg obowiązujących w danym roku akademickim *Zasad Realizacji i Zaliczania Praktyk Zawodowych*. Studenci pracujący zawodowo, którzy udokumentują co najmniej 3-miesięczny staż pracy zgodny z kierunkiem i specjalnością, mogą zostać zwolnieni z obowiązku odbywania praktyki zawodowej. Podstawą zaliczenia praktyki jest pozytywna opinia i ocena praktyki oraz praktykanta dokonana przez zakład pracy, który wpisuje je do dziennika praktyk. Prawidłowo prowadzony dziennik wraz z wpisem zakładu pracy stanowi podstawę do zaliczenia praktyki. Student i zakład pracy wiedzą o zadaniach, jakie będą musieli wykonać i jakie efekty osiągnąć.

#### Instrukcja przebiegu praktyki zaliczenie I rok studiów (semestr 2)

### Specjalność: Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka

Realizacja i zaliczenie	Praktyka (180 h, 6 ECTS) – zaliczenie I rok studiów (semestr 2) <b>Praktyka powinna odbywać się w placówkach, w których realizowane są zajęcia z zakresu wspomaganie rozwoju dziecka, w wymiarze 180 godzin, w tym:</b> <b>60 godz. kompetencje ogólne, pedagogiczne</b> <b>120 godz. kompetencje opiekuńczo – wychowawcze</b>
Weryfikacja efektów	sposób weryfikacji– zaliczenie

#### 1. Uwagi wstępne

Praktyka może być realizowana w ośrodkach wczesnego wspomaganie rozwoju i ośrodkach wczesnej interwencji; żłobkach i domach małego dziecka realizujących zadania wczesnego wspomaganie rozwoju określone we właściwym rozporządzeniu MEN; przedszkolach (specjalnych, integracyjnych, z oddziałami integracyjnymi, masowych z punktami terapii logopedycznej oraz realizujących zadania wczesnego wspomaganie rozwoju określone we właściwym rozporządzeniu MEN), szkołach (specjalnych, integracyjnych, z oddziałami integracyjnymi, masowych z punktami terapii logopedycznej oraz realizujących zadania wczesnego wspomaganie rozwoju określone we właściwym rozporządzeniu MEN); ośrodkach szkolno-wychowawczych oraz ośrodkach rehabilitacji dziennej dla dzieci realizujących zadania wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka; ośrodkach niepublicznych np. fundacjach, stowarzyszeniach realizujących zadania wczesnego wspomaganie rozwoju określone we właściwym rozporządzeniu MEN.

Ponadto studenci mogą realizować praktykę w placówkach oświatowo-wychowawczych, opiekuńczo-wychowawczych, wsparcia dziennego, ośrodkach adopcyjno-opiekuńczych, domach dziecka, pogotowiach opiekuńczych, ośrodkach szkolno-wychowawczych, świetlicach środowiskowych i terapeutycznych, warsztatach terapii zajęciowej, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodkach wychowawczych, w których realizowane są zadania wczesnego wspomaganie rozwoju określone we właściwym rozporządzeniu MEN.

## 2. Cele praktyki

Praktyka stanowi integralną część procesu kształcenia i jej głównym celem jest umożliwienie studentowi kontaktu ze środowiskiem pracy. Głównym celem praktyki jest weryfikacja wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zdobytych w trakcie studiów i zastosowanie ich w praktyce, w tym również kształtowanie właściwego stosunku do pracowników i obowiązków związanych z wykonywaniem zawodu oraz zdobycie doświadczenia zawodowego w ramach studiowanego kierunku i specjalności.

**W trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji ogólnych, pedagogicznych, przygotowanie do zawodu (wymiar 60 godzin) przez:**

- a) Zapoznanie się ze specyfiką placówki, w której praktyka jest realizowana, jej zadaniami, strukturą, sposobem funkcjonowania, organizacji pracy pracowników,
- b) Poznanie podstawowych przepisów regulujących pracę jednostki,
- c) Poznanie organizacji pracy w poszczególnych komórkach jednostki,
- d) Poznanie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy,
- e) Poznanie administracyjno-prawnych aspektów funkcjonowania danej jednostki (m. in. prowadzonej dokumentacji), statutu, regulaminów wewnętrznych,
- f) Poznanie obiegu i archiwizacji dokumentacji w jednostce,
- g) Nabycie umiejętności dokumentowania podstawowych zdarzeń występujących w jednostce,
- h) Zapoznanie się z planami pracy placówki w zakresie prowadzonych zadań i działań dotyczących wspomaganie rozwoju dzieci,
- i) Poznanie form współpracy placówki z władzami samorządowymi i organizacjami lokalnymi,
- j) Poznanie zadań na poszczególnych stanowiskach, z którymi ma/może mieć kontakt,
- k) Kształtowanie umiejętności integracji wiedzy teoretycznej i praktycznej z zakresu studiowanej specjalności w naturalnych warunkach odbywania praktyki,
- l) Doskonalenie postawy interpersonalnego i emocjonalnego zaangażowania w proces profesjonalnego przygotowania zawodowego, z zachowaniem zasad etyki zawodowej,
- m) Poznanie procesów komunikowania interpersonalnego, w tym w interakcji przełożony – podwładny, nauczyciel/ wychowawca/ pedagog/ socjoterapeuta – uczeń/ podopieczny, wychowanek,
- n) Obserwowanie sposobu integrowania przez prowadzącego różnej działalności, w tym związanej z realizacją zadań i działań dotyczących wspomaganie rozwoju dzieci,
- o) Obserwowanie realizacji zadań i działań dotyczących wspomaganie rozwoju dzieci, podejmowanych przez prowadzącego na rzecz bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie,
- p) Planowanie zadań i działań wspomagających rozwój dzieci w stosunku do osób przebywających w szkole/ placówce/ ośrodku,
- q) Sprawowanie nadzoru nad realizacją planu zajęć osób przebywających w szkole/ placówce/ ośrodku,
- r) Udzielanie pomocy w sprawach rozwojowych i życiowych osób przebywających w szkole/ placówce/ ośrodku,
- s) Indywidualizowanie prowadzonych działań w stosunku do osób przebywających w szkole/ placówce/ ośrodku,

**W trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych (wymiar 120 godzin) przez:**

1) obserwowanie:

- a) zorganizowanej i podejmowanej spontanicznie aktywności formalnych i nieformalnych grup dzieci, młodzieży, wychowanków, podopiecznych,
- b) różnej aktywności poszczególnych grup dzieci, młodzieży, wychowanków lub podopiecznych, w tym wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- c) toku metodycznego zajęć, stosowanych przez wychowawcę, pedagoga, nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych (**20 godz. - hospitacje**),

- d) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – wychowanek, podopieczny oraz interakcji między nimi (w tym samym i w różnym wieku),
- e) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych, ich prawidłowości i zakłóceń,
- f) poznanie procesów komunikowania interpersonalnego, w tym interakcji przełożony – podwładny, nauczyciel/ wychowawca/ pedagog – uczeń/ podopieczny/ wychowanek /skazany,
- g) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk oraz prowadzonych przez niego zajęć,
- h) sposobu integrowania przez nauczyciela/ wychowawcę/ opiekuna praktyk różnej działalności, w tym opiekuńczo-wychowawczej, dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej,
- i) dynamiki grupy, ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania i postaw wychowanków, podopiecznych,
- j) działań podejmowanych przez nauczycieli/ wychowawców/ opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie;

#### 2) współdziałanie z opiekunem praktyk w:

- a) sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianiu bezpieczeństwa,
- b) sprawowanie opieki i nadzoru nad realizacją planu zajęć uczniów/ podopiecznych/ wychowanków,
- c) podejmowaniu działań wychowawczych wynikających z zastanych sytuacji,
- d) prowadzeniu zorganizowanych zajęć wychowawczych według planu lub programu,
- e) podejmowaniu działań na rzecz podopiecznych i wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wymagającymi indywidualnej lub dłuższej interakcji z opiekunem;

#### 3) pełnienie roli opiekuna-wychowawcy, w szczególności:

- a) diagnozowanie dynamiki grupy oraz pozycji jednostek w grupie,
- b) poznawanie grup dzieci, młodzieży, wychowanków, podopiecznych, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, a także określanie poziomu rozwoju oraz wstępne diagnozowanie dysfunkcji i zaburzeń,
- c) samodzielne prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych wobec grupy i poszczególnych dzieci, młodzieży, wychowanków i podopiecznych w grupie,
- d) sprawowanie opieki nad grupą w toku spontanicznej aktywności podopiecznych i wychowanków,
- e) organizację i prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych, w tym zajęć integrujących grupę i działań profilaktycznych (**10 godzin – samodzielne prowadzenie zajęć**),
- f) animowanie aktywności grupy i współdziałania jej uczestników, organizowanie pracy grup dzieci, młodzieży, wychowanków, podopiecznych, w grupach zadaniowych,
- g) podejmowanie indywidualnej pracy z dziećmi, młodzieżą, wychowankami, podopiecznymi, w tym z wychowankami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- h) podejmowanie działań wychowawczych o charakterze interwencyjnym w sytuacjach konfliktu, zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych lub nieprzestrzegania ustalonych zasad,
- i) udzielanie pomocy w sprawach rozwojowych i życiowych uczniów/ podopiecznych/ wychowanków,
- j) indywidualizowanie oddziaływań wychowawczych w zależności od potrzeb,
- k) sprawowanie opieki nad dziećmi, młodzieżą, wychowankami i podopiecznymi poza terenem instytucji lub placówki;

#### 4) analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:

- a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
- b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
- c) ocenę własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań opiekuńczych i wychowawczych (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
- d) ocenę przebiegu prowadzonych działań oraz realizacji zamierzonych celów,
- e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych sytuacji i przeprowadzanych działań,
- f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy),
- g) planowanie działań wychowawczych w stosunku do osób przebywających w placówce/ zakładzie.

**! Organizacja i prowadzenie lekcji (zajęć) w oparciu  
o samodzielnie opracowywane scenariusze w wymiarze 10 godzin.**

**Uwaga:**

Podczas praktyki szczególną uwagę należy skierować na zakres metodyczny praktyki: obserwacja/ hospitacje zajęć, a także samodzielne przygotowanie konspektu i prowadzenie zajęć oraz omawianie ich rezultatów z nauczycielem - opiekunem. W czasie odbywania praktyki student powinien możliwość poznać organizację zajęć pozalekcyjnych, w miarę możliwości uczestniczyć w różnych formach pracy przedszkola (np. spotkania z rodzicami, uroczystości przedszkolne).

**Założenia programowo-organizacyjne:**

Student nie ma prawa skrać czasu trwania praktyki. Zapisy wykonywanych czynności winny być potwierdzone przez opiekuna studenta. Opiekun studenta w zakładzie pracy wystawia opinię na temat zrealizowanej praktyki. Student i opiekun wypełniają ankiety ewaluacyjne.

**Wymagana dokumentacja:**

1. Porozumienie w sprawie organizacji praktyki,
2. Karta studenckiej oceny praktyki zawodowej
3. Ankiety ewaluacyjne (wypełnione przez studenta i opiekuna praktyki)
4. Opis przebiegu praktyki (wypełniony przez studenta)
5. Arkusze obserwacji hospitowanych zajęć,
6. Wykaz samodzielnie prowadzonych zajęć,
7. Scenariusze zajęć – podpisane przez studenta i opiekuna (dokumentujące właściwą ilość samodzielnie przeprowadzonych zajęć).

**Nauczyciel – opiekun (z ramienia placówki) proszony jest o:**

- czuwanie nad organizacją i przebiegiem praktyki,
- udostępnianie studentowi możliwie wcześniej tematów do prowadzenia zajęć celem poprawnego ich przygotowania,
- udzielanie studentowi rad i wskazówek metodycznych podczas przygotowywania konspektów zajęć,
- wnikliwe omawianie zajęć próbnych studenta,
- sformułowanie opinii z przebiegu praktyki
- wypełnienie ankiety ewaluacyjnej